

L'Albareda

Els Prats de Rei

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Carretera C-1412a, km 44'3
Emplaçament Al costat oriental del km 44 de la carretera C-1412a.
Alçada: 590

Coordenades:

Latitud: 41.68929
Longitud: 1.53404
UTM Est (X): 378002
UTM Nord (Y): 4616318

Classificació

Número de fitxa 08170 - 35
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XV-XVI
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL
Número inventari Sí, IPA-5962
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08169A014000310000IK
Autoria de la fitxa Jordina Sales Carbonell
Data de registre de la fitxa: dv., 30/09/2016 - 02:00

Descripció

La masia de l'Albareda, coneguda també amb el nom de l'Albareda de Montserrat, es localitza En unes planes on es creuen el torrent de l'Anoia i un petit curs d'aigua que neix a cal Codina de la Quadra, uns dos quilòmetres abans d'arribar a la vila de Prats de Rei venint des de Copons. En el seu estat actual, el centre de la propietat és un gran edifici de planta quadrangular-poligonal de gairebé 1000 m², amb planta baixa, pis i golfes, fet a base de filades horitzontals de pedra tallada en blocs rectangulars i molt ben escairada de mida mitjana, que denota una voluntat de construcció de caràcter senyorial que no és habitual trobar a les masies de la zona. El portal de la casa és una obertura amb arc i adovellada, pròpia dels segles XVI-XVII, sobre de la qual s'hi va esculpir l'escut de Montserrat, el qual es troba força erosionat per un dels seus costats. Les finestres originals estan totes acabades amb grans blocs de pedra als muntants i a les llindes, i a la llinda d'un dels finestrals hi ha gravat l'any 1696. El mas disposa d'una petita capella adossada al seu costat oest, consistent en una petita nau rectangular amb coberta a dues vessants i una petita espadanya amb campana a la façana principal. Es troba sota l'advocació de Sant Josep. Al costat del mas i tocant al torrent de l'Anoia hi ha les restes d'un molí hidràulic, avui integrades com a part del gran mur de pedra que tanca la zona residencial, a la qual s'accedeix mitjançant una portalada d'arc de mig punt adovellada on hi ha inscrit l'any 1575 en un escut gairebé perdut de l'Abadia de Montserrat. I des del costat oest s'accedeix al recinte mitjançant un petit pont d'arc fet amb blocs de pedra, atès que just per aquest costat hi passa el torrent de l'Anoia. Un gran nombre d'ampliacions i reformes acumulades al llarg dels segles confereixen a la casa i a les seves estructures annexes un caràcter molt singular dins el paisatge de la comarca.

Observacions:

El topònim apareix també sota la variant 'Albereda'.

Història

El 30 de juliol de 1264 el rei Jaume I va concedir el mas de l'Albareda al monestir de Sant Miquel de la Comanda o del Sant Sepulcre (que depenia de Santa Anna de Barcelona), i al seu custodi Fra Ponç. Al segle XIV la casa de l'Albareda apareix de nou referenciada a l'*Antiquitates chartularum parochialis ecclesiae Beatae Mariae Pratorum Sigarrae*'. Però el nom de l'Albareda de Montserrat amb el que és coneguda encara avui la masia és degut a que el 18 de febrer de l'any 1524 els hereus de Gaspar Ballester van vendre la propietat (que per tant ja existia abans d'aquesta data) al Monestir de Montserrat, essent abat fra Pere de Burgos, que la va convertir en casa prioral amb granja i amb molí fariner i paperer. Molt probablement fou en aquest traspàs de la propietat quan es va construir la capella de Sant Josep. La part més antiga conservada de la casa respon tipològicament i estilísticament a les construccions d'aquest segle XVI. Durant la Batalla dels Prats de Rei de 1711 fou un punt austriacista i des del lloc es va lluitar contra dos batallons francesos que van ser rebutjats. L'Albareda fou una quadra autònoma (és a dir, un territori sobre el qual un senyor exercia la seva jurisdicció de manera directa) fins que finalment l'any 1840 es va annexionar al terme municipal de Prats de Rei, un cop el monestir de Montserrat en va perdre la propietat en el context del tancament temporal de l'abadia i de les desamortitzacions eclesiàstiques del segle XIX. Actualment apleix una funció residencial i la seva última gran reforma fou feta als anys 70' del segle XX.

Bibliografia

-BORRÀS I QUADRES, Antoni (1935): 'El mas de l'Albareda', Butlletí de l'Agrupació Fotogràfica d'Igualada, 36, Igualada, p. 33-37. -CATALÀ ROCA, Pere (dir.) (1976): Els castells catalans, vol. V, Rafael Dalmau Editor, Barcelona, p. 348. -Aim3 grup SL (2015): Pla Especial de catàleg de masies, cases rurals i altres edificacions en SNU. Document per aprovació inicial, Ajuntament dels Prats de Rei, fitxa M.15. -PERERA, Anna (en curs): Aproximació al paisatge històric dels Prats de Rei d'època medieval a través de la documentació i l'arqueologia del paisatge, Treball de final de Grau, Universitat de Lleida.

